

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Дитон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Санаторно-курортна справа

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм»
освітня програма	«Туризм»
спеціалізація	_____
вид дисципліни	за вибором

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020/ 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

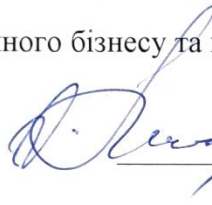
“28” серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Волкова І. І, старший викладач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

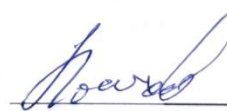
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 року

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

 Анатолій ПАРФІНЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи) освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ»

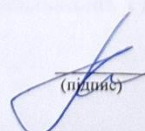
Гарант (керівник проектної групи) освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ»

 Іван ПОСОХОВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “28” серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

 Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Санаторно-курортна справа» складена відповідно до освітньо-професійної програми Туризм
підготовки бакалавра
за спеціальністю 242 Туризм

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Санаторно-курортна справа” є отримання майбутніми фахівцями туристичної сфери професійних знань у сфері теорії і методології санаторно-курортної справи, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку санаторно-курортної справи в країнах світу, Україні та її регіонах.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- визначення теоретичних основ курортології і факторів розвитку лікувально-оздоровчих місцевостей;
- вивчення правових аспектів регламентації діяльності санаторно-курортних організацій;
- визначення підходів до типології і класифікації курортів та аналіз структури санаторно-курортних закладів;
- вивчення історії розвитку санаторно-курортної справи в світі і в Україні;
- аналіз територіальної організації санаторно-курортної справи в світі і в Україні;
- дослідження зарубіжного та вітчизняного розвитку санаторно-курортної діяльності;
- характеристика санаторно-курортних комплексів та курортів України та світу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей відповідно до ОПП:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3 – здатність до соціальної відповідальності та екологічного мислення.

ЗК4 – здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК6 – Навички використання інформаційних та комунікативних технологій.

ЗК7 – Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми.

ЗК12 – Уміння дотримуватись норм здорового способу життя та впроваджувати їх у особистій та професійній діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК3 – Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

ФК4 – Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

ФК8 – Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

ФК12 – Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

1.3. Кількість кредитів - 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / <u>за вибором</u>	
Денна форма навчання (аудиторно-дистанційна)	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
26 год. (дистанційно)	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
68 год.	116 год.
в т.ч. Індивідуальні завдання	
16 од.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1 – засвоєння теоретичних положень щодо формування спеціалізованих систем медичного туризму в залежності від нозологічних форм хвороб.

ПРН2 – опанування принципами та методами регулювання соціально-економічного розвитку сфери охорони здоров'я.

ПРН3 – застосовувати графо-аналітичні моделі програм медичного туризму; застосовувати нові форми та методи обслуговування в медичному туризмі.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Курортологія.

Курортна справа. Природні лікувальні ресурси. Курортологія. Бальнеологія. Бальнеотерапія. Мінеральні води. Фізико-хімічні особливості мінеральних вод. Мінеральні води для зовнішнього і внутрішнього застосування. Класифікація мінеральних вод. Основні бальнеологічні групи мінеральних вод. Хлоридно-натрієві води. Бромні, йодні і йодобромні води. Вуглекислі води. Сірководневі (сульфідні) води. Радонові (радіоактивні) води. Кременисті термальні води. Залізисті води. Миш'яковмісні води. Борвмісні води. Фізико-хімічні властивості мінеральних вод, застосування та вплив на організм людини, показання для лікування.

Грязелікування. Лікувальні грязі. Сульфідні мулові грязі. Сапропелеві (прісноводні мули) грязі. Торф'яні грязі. Глинисті мули. Сопкові грязі. Гідротермальні грязі. Фізико-хімічні властивості лікувальних грязей, застосування та вплив на організм людини, показання для лікування. Протипоказання при грязелікуванні.

Кліматолікування та інші методи лікування. Кліматотерапія. Аеротерапія. Геліотерапія. Гідропроцедури. Режим рухової активності. Лікувальне харчування. Індивідуальний режим. "Перетворені чинники". Комплексний характер санаторно-курортного лікування. СПА та Велнес.

Тема 2. Рекреація та рекреаційна діяльність.

Основний категорійний апарат: вільний час, дозвілля, відпочинок, рекреація, рекреант, рекреаційні умови, рекреаційні ресурси, рекреаційний потенціал, рекреаційна територія, рекреаційний об'єкт, рекреаційний простір, рекреаційна ємність, рекреаційне навантаження, рекреаційний час, рекреаційні заняття, рекреаційна система, рекреаційні потреби суспільства, рекреаційний комплекс тощо. Рекреація як сфера господарчої діяльності, її місце в розвитку національних економік. Сутність і значення рекреаційної діяльності. Рекреаційні заняття та їх групи. Елементарні рекреаційні заняття. Тип рекреаційної діяльності. Цикл рекреаційної діяльності. Життєвий цикл рекреаційної діяльності. Форми рекреації та їх функції. Класифікація рекреаційної діяльності. Основні суспільні функції рекреаційної діяльності: медико-біологічна, соціокультурна, економічна, політична, екологічна. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації.

Тема 3. Курорти та їх типи

Лікувально-оздоровчої місцевості. Курортні місцевості. Курорт. Основні вимоги до курортів. Типи курортів: за лікувальними факторами, за функціональним використанням, за рекреаційним режимом, за характером оздоровчого впливу, за медичним профілем, за

географічним місцезнаходженням, за значенням, за тривалістю експлуатації, за віковим складом, за відомчим підпорядкуванням, за відношенням до систем розселення, за потужністю. 7 основних типів курортів. Основний профіль лікування на бальнеологічних курортах. Показання до лікування на грязьових курортах. Біологічна дія клімату. Різноманітність кліматичних курортів відповідно до природних ландшафтно-кліматичних зон. Приморський тип кліматичного курорту та характеристика приморського клімату. Гірський клімат та особливості впливу його на організм. Вологий лісовий клімат. Посушливий степовий і пустинний клімат. Ландшафтотерапія. Спелеотерапія. Спра курорти.

Тема 4. Типи санаторно-курортних закладів

Курортна інфраструктура. Курортне господарство. Санаторно-курортні заклади. Санаторії, їх спеціалізація і типи. Загальнокурортна лікувально-діагностична база. Спеціалізовані санаторні дитячі табори. Санаторії-профілакторії. Амбулаторно-курортне лікування. Пансіонати з лікуванням. Бальнеогрязелікарні з поліклінікою. Курортна поліклініка. Спеціалізовані відділення долікування. Пансіонати і будинки відпочинку. Базис відпочинку. Дитячі оздоровчі табори. Спра центри.

Тема 5. Історія розвитку санаторно-курортної справи в світі

Перші курортні споруди в країнах древнього світу – Індії, Древній Греції. Бальнеологічні курорти у Римській імперії. Занепад курортної справи в грізний час епохи Середньовіччя в Європі. Відродження водолікування в XIII ст. Відновлення курортів Німеччини і створення їх в Чехії. будівництва, Устаткування і експлуатація курортних установ у XV - XVI ст. Формування науково-курортологічного підходу до курортної справи у XV - XVII ст. Перші законодавчі заходи до впорядкування форм і методів лікування у XVII ст. Застосування лікування водою в різних країнах Європи у XVIII ст. Інтенсивний розвиток європейських курортів на основі комерційного підходу в XVIII - XIX ст. Широке застосування грязелікування у XVIII ст. Закладення бальнеокліматології в XVIII ст. та застосування гідротерапії у XIX ст. Офіційне відкриття більшості сучасних європейських курортів в XIX ст. - на початку XX ст. Заснування національних і міжнародних суспільств в другій половині XIX і першій половині XX ст. і створення наукових застав в початку XX ст. Друга половина XX ст. – створення Міжнародної федерації у курортній справі та справжньої курортної індустрії.

Тема 6. Історія розвитку санаторно-курортної справи в Україні

Використання природних чинників з метою лікування у Криму до нашої ери та в період древньогрецьких міст-держав. Використання з лікувальною метою ропи і грязі у Криму у XIII ст. н.е. Заснування перших українських курортів в XV-XVI ст. на території сучасної

Львівській області. Використання лікувальних вод у лікувальних закладах Закарпаття у XVI-XVII ст. Заснування у Закарпатті бальнеологічних курортів у 18 ст. Заснування багатьох бальнеологічних, грязьових і приморських курортів в Україні у I половині XIX ст. на території нинішніх, Закарпатської, Одеської, Донецької областей. Створення курортів у другій половині XIX ст. у Львівській, Харківській областях, Закарпаття і в Криму. Розвиток приморських кліматичних курортів на Південному березі Криму та в Причорномор'ї з кінця XIX ст. Створення національних і міжнародних суспільств у другій половині XIX і першій половині XX ст. та заснування нових курортів у Запорізькій та Полтавській областях. Санаторно-курортна діяльність у 20-ті роки XX ст. Реконструкція курортів Південного берегу Криму у 30-ті роки XX ст.. Ущерб санаторно-курортній справі у повоєнні роки 1941-45 рр. Відновлення курортів та санаторно-курортної інфраструктури у післявоєнні роки та відкриття нових санаторіїв у Закарпатті. Активна розбудова матеріальної бази у 70-ті - 80-ті рр. Економічна криза у 90-х роках. Стабілізування і якісне реформування курортного комплексу країни в 2000-х роках.

Тема 7. Територіальна організація санаторно-курортної справи в світі

Бальнеолікування в країнах Західної Європи (Німеччині, Франції, Австрії, Швейцарії). Бальнеолікування в країнах Центральної Європи (Чехія, Словаччина, Угорщина, Польща, Румунія, Болгарія). Бальнеолікування в країнах Південної Європи (Італія, Словенія, Греція). Бальнеолікування в країнах Східної Європи (Росія, Латвія, Білорусь, Грузія, Вірменія, Азербайджан, Туркменістан). Грязелікування в світі. Кліматолікування в світі. Приморська рекреація в Середземноморському, Азово-Чорноморському, Близькосхідному, Карибському, Південно- та Південно-східно-Азіатському регіонах. Гірська рекреація в Альпійському, Піренейському, Карпатському, Скандинавському, Кавказькому, Кордільєрському регіонах.

Тема 8. Територіальна організація санаторно-курортної справи в Україні

Бальнеолікування в Україні. Мінеральні води і їх розміщення по території України. Курорти на хлоридних натрієвих водах. Курорти на вуглекислих мінеральних водах. Курорти на сірководневих (сульфідних) водах. Курорти на миш'яквмістовних водах. Курорти на мінеральних водах з високим вмістом органічних речовин. Курорти на радонових (радіоактивних) водах. Курорти на крем'янистих термальних водах. Курорти на залізистих мінеральних водах. Лікувальні грязі на території України. Курорти на торф'яних грязях (лікувальних торфах). Курорти на мулових сульфідних приморських, сульфідних морських, сульфідних материкових грязях. Кліматолікування в Україні. Приморські кліматичні курорти, Гірські кліматичні курорти. Рівнинні кліматичні курорти у лісовій, лісостеповій та

степовій зоні. Спелеотерапія в Україні. Приморська, гірська та рівнинна рекреація. Спa та Велнес в санаторно-курортних підприємствах.

Тема 9. Розвиток санаторно-курортної справи в Україні

Структура санаторно-курортних закладів України. Розподіл закладів за формами власності. Кількісні характеристики санаторно-курортних закладів. Динаміка розвитку санаторно-курортних закладів в Україні. Розподіл санаторно-курортних закладів по території України. Лікувальні заклади. Санаторії України, розподіл за регіонами та спеціалізацією. Пансіонати з лікуванням. Санаторії-профілакторії. Курортні поліклініки. Бальнеогрязелікарні. Оздоровчі заклади. Пансіонати, бази відпочинку та дитячі оздоровчі табори. Характеристика місткості санаторно-курортних закладів. Туристичні потоки з метою лікування та оздоровлення. Фінансові показники санаторно-курортної діяльності. Характеристика кадрового складу галузі.

Тема 10. Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України

Розвиток санаторно-курортної справи у Карпатському регіоні. Розвиток санаторно-курортної справи у Азово-Чорноморському регіоні. Розвиток санаторно-курортної справи у Подільському регіоні. Розвиток санаторно-курортної справи у Столичному регіоні. Розвиток санаторно-курортної справи у Поліському регіоні. Розвиток санаторно-курортної справи у Придніпровському регіоні. Розвиток санаторно-курортної справи у Слобожанському регіоні. Розвиток санаторно-курортної справи у Донецькому регіоні.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах				Обсяг у годинах			
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пз	с. р.		л	п	с.р
Тема 1. Культурологія	24	6	6	12	24			24
Тема 2. Рекреація та рекреаційна діяльність.	8	2	2	4	8			8
Тема 3. Типологія курортів та організація рекреаційних територій	8	2	2	4	8			8
Тема 4. Типи санаторно-курортних закладів	8	2	2	4	8			8
Тема 5. Історія розвитку санаторно-курортної справи в світі	8	2	2	4	8			8
Тема 6. Історія розвитку санаторно-курортної справи в Україні	8	2	2	4	8			8
Тема 7. Територіальна								

організація санаторно-курортної справи в світі	16	4	4	8	12			12
Тема 8. Територіальна організація санаторно-курортної справи в Україні	8	2	2	4	8			8
Тема 9. Розвиток санаторно-курортної справи в Україні	8	2	2	4	8			8
Тема 10. Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України	8	2	2	4	8			8
Індивідуальне завдання – контрольна робота на тему: «Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України»	16			16	16			16
Усього годин	120	26	26	68	120	4		116

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Курортологія 1. Курортна справа. Природні лікувальні ресурси. Курортологія. 2. Бальнеологія. Бальнеотерапія. Мінеральні води. 3. Фізико-хімічні особливості мінеральних вод. 4. Класифікація мінеральних вод. 5. Грязелікування. 6. Типи лікувальних грязей. 7. Фізико-хімічні властивості лікувальних грязей, застосування та вплив на організм людини, показання для лікування. 8. Протипоказання при бальнеолікуванні і грязелікуванні. 9. Кліматолікування та інші методи лікування. 10. СПА та Велнес.	6
2	Рекреація та рекреаційна діяльність 1. Основний категорійний апарат. 2. Рекреація як сфера господарчої діяльності, її місце в розвитку національних економік. 3. Сутність і значення рекреаційної діяльності. 4. Рекреаційні заняття та їх групи. 5. Форми рекреації та їх функції. 6. Класифікація рекреаційної діяльності. 7. Основні суспільні функції рекреаційної діяльності: медико-біологічна, соціокультурна, економічна, політична, екологічна. 8. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації.	2
3	Типологія курортів та організація рекреаційних територій 1. Лікувально-оздоровчої місцевості. Курортні місцевості. 2. Курорт. Основні вимоги до курортів. 3. Типи курортів. 4. Основні типи курортів. 5. Різноманітність кліматичних курортів відповідно до природних ландшафтно-кліматичних зон. 6. Ландшафтотерапія. Спелеотерапія. Сра курорти.	2
4	Типи санаторно-курортних закладів 1. Курортна 2. Санаторно-курортні заклади. 3. Санаторії, їх спеціалізація і типи. 4. Санаторії-профілакторії. 5. Пансіонати з лікуванням. 6. Бальнеогрязелікарні з поліклінікою. Курортна поліклініка. Спеціалізовані відділення доліковування. 7. Пансіонати і будинки відпочинку. 8. Бази відпочинку. 9. Дитячі оздоровчі табори. 10. Сра центри.	2
5	Історія розвитку санаторно-курортної справи в світі	2

	1.Перші курортні споруди в країнах древнього. 2. Бальнеологічні курорти у Римській імперії. 3. Занепад курортної справи в грізний час епохи Середньовіччя в Європі. 4. Відроджування водолікування. 5. Формування науково-курортологічного підходу до курортної справи. 6. Інтенсивний розвиток європейських курортів на основі комерційного підходу в XVIII - XIX ст. 7. Широке застосування грязелікування у XVIII ст. 8. Закладення бальнеокліматології в XVIII ст. та застосування гідротерапії у XIX ст. 9. Офіційне відкриття більшості сучасних європейських курортів в XIX ст. - на початку XX ст. 10. Заснування національних і міжнародних суспільств і створення наукових застав.	
6	Історія розвитку санаторно-курортної справи в Україні 1. Використання природних чинників з метою лікування у Криму в давні часи та середньовіччя. 2. Заснування перших українських курортів в XV-XVI ст. 3. Використання лікувальних вод у лікувальних закладах. 4. Заснування багатьох бальнеологічних, грязьових і приморських курортів в Україні у I половині XIX ст. 5. Створення курортів у другій половині XIX ст. 6. Розвиток приморських кліматичних курортів. 7. Створення національних і міжнародних суспільств 8. Санаторно-курортна діяльність у 20-т-30-ті роки XX ст. 9. Відновлення курортів та санаторно-курортної інфраструктури у післявоєнній 10. Активна розбудова матеріальної бази у 70-ті - 80-ті рр. 11. Економічна криза у 90-х роках та стабілізування і якісне реформування курортного комплексу країни в 2000-х роках.	2
7	Територіальна організація санаторно-курортної справи в світі 1.Бальнеолікування в країнах Західної. 2. Бальнеолікування в країнах Центральної Європи. 3. Бальнеолікування в країнах Південної Європи. 4. Бальнеолікування в країнах Східної Європи. 5. Грязелікування в світі. 6. Кліматолікування в світі. 7. Приморська рекреація в світі. 8. Гірська рекреація.	4
8	Територіальна організація санаторно-курортної справи в Україні 1.Бальнеолікування в Україні. 2. Грязелікування на території України. 3. Кліматолікування в Україні. 4. Приморські кліматичні курорти. 5. Гірські кліматичні курорти. 6. Рівнинні кліматичні курорти у лісовій, лісостеповій та степовій зонах. 7. Спелеотерапія в Україні. 8. Приморська, гірська та рівнинна рекреація. 9. Спа та Велнес в санаторно-курортних підприємствах.	2
9	Розвиток санаторно-курортної справи в Україні 1. Структура санаторно-курортних закладів України. 2. Розподіл закладів за формами власності. 3. Кількісні характеристики санаторно-курортних закладів. 4. Динаміка розвитку санаторно-курортних закладів в Україні. 5. Розподіл санаторно-курортних закладів по території України. 6. Лікувальні заклади. 7. Оздоровчі заклади. 8. Туристичні потоки з метою лікування та оздоровлення. 9. Фінансові показники санаторно-курортної діяльності.	2
10	Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України 1. Розвиток санаторно-курортної справи у Карпатському регіоні. 2. Розвиток санаторно-курортної справи у Азово-Чорноморському регіоні. 3. Розвиток санаторно-курортної справи у Подільському регіоні. 4. Розвиток санаторно-курортної справи у Столичному регіоні. 5. Розвиток санаторно-курортної справи у Поліському регіоні. 6. Розвиток санаторно-курортної справи у	2

	Придніпровському регіоні. 7. Розвиток санаторно-курортної справи у Слобожанському регіоні. 8. Розвиток санаторно-курортної справи у Донецькому регіоні.	
	Разом	26

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до семінару за темою «Курортологія»	12	24
2	Рекреація та рекреаційна діяльність	4	8
3	Підготовка до семінару за темою «Типологія курортів та організація рекреаційних територій»	4	8
4	Підготовка до семінару за темою «Типи санаторно-курортних закладів»	4	8
5	Підготовка до семінару за темою «Історія розвитку санаторно-курортної справи в світі»	4	8
6	Підготовка до семінару за темою «Історія розвитку санаторно-курортної справи в Україні»	4	8
7	Підготовка до семінару за темою «Територіальна організація санаторно-курортної справи в світі», нанесення на контурну карту лікувально-оздоровчих курортів світу та підготовка презентацій за темою «Територіальна організація санаторно-курортної справи в світі»	8	12
8	Підготовка до семінару за темою «Територіальна організація санаторно-курортної справи в Україні», нанесення на контурну карту лікувально-оздоровчих курортів України та підготовка презентацій за темою «Територіальна організація санаторно-курортної справи в Україні»	4	8
9	Підготовка до семінару за темою «Розвиток санаторно-курортної справи в Україні», виконання практичної роботи «Аналіз санаторно-курортної діяльності України»	4	8
10	Підготовка до семінару за темою «Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України» та підготовка презентацій за темою «Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України».	4	8
13	Індивідуальне завдання – контрольна робота на тему: «Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України»	16	16
	Разом	68	116

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота за темою «Розвиток санаторно-курортної справи у регіонах України» (за вибором)». Об'єм роботи – 15 стор. Структура роботи – вступ, 2 розділи (1 – розвиток лікувально-оздоровчого туризму в регіоні, 2 – розвиток рекреаційного туризму в регіоні), висновки, список використаної літератури, додатки.

7. Методи контролю

Згідно з наказом № 0202-1/260 від «07»серпня 2020р. проводиться змішане навчання.

Лекції виключно в онлайн режимі із застосуванням платформ для відеоконференцій: ZOOM, Skype. Аудиторні заняття використовуються для надання студенту комплексного досвіду навчання. 25-30% часу лекції обов'язково резервується для запитань, дискусій, обговорення навчального матеріалу. Лекції містять питання для самоперевірки, чи форми самоконтролю з тем лекцій та тем курсу.

Практичні та семінарські заняття проходять в аудиторії (до 20 осіб) чи в дистанційний формі. Практичні заняття орієнтовані на формування практичних навичок, компетенцій, узагальнення теоретичного матеріалу, аналізу практичних ситуацій.

Кожне завдання й вид діяльності, що входять до робочої програми навчальної дисципліни, мають безпосередній зв'язок із запланованими результатами навчання та просувають студентів до цих результатів.

Оцінювання завдання, незалежно від форми, має відбуватися за чіткими зрозумілими критеріями, з якими здобувач ознайомлюється на початку вивчення навчальної дисципліни (згідно з робочою програмою навчальної дисципліни).

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах: оцінювання роботи студентів під час практичних (семінарських) занять, оцінка за індивідуальну роботу студентів, проведення проміжного контролю, проведення підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей на семінарських заняттях; виступах з презентаціями; письмового експрес-контролю; тестових завдань; виконання творчих завдань; виконання індивідуальної (курсової) семестрової роботи. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю.

Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за проведення поточного контролю складає 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку:

Творче питання – 13 балів

Тестове завдання – 27 балів (1 тестове завдання x 1 бал).

У разі використання заборонених джерел на заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0). У разі настання / подовження дії

обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожен вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Санаторно-курортна справа», режим доступу: <http://https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3777>.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залікову роботу в дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Санаторно-курортна справа», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3777>.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Залік	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Індивідуальне завдання - контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом		
4	2	4	2	2	2	18	7	2	2	15	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання

Тема 1 – участь у семінарі 2 бали та практичне заняття 2 бали;

Тема 2 – участь у семінарі 2 бали;

Тема 3 – участь у семінарі 2 бали та практичне заняття 2 бали;

Тема 4-6 – участь у семінарі 2 бали;

Тема 7 – участь у семінарі – 4 бали; нанесення на контурну карту лікувально-оздоровчих курортів світу – 5 балів (карта Європи 4 бали за кількістю нанесених об'єктів та карта світу 1 бал), нанесення на контурну карту купально-пляжних курортів світу – 5 балів підготовка презентацій за темою «Санаторно-курортна справа в світі» – 4 балів (кількість об'єктів – 1 бал, правильно підібраний матеріал – 1 бал, оформлення – 1 бал, доклад – 1 бал). Загалом 18 балів.

Тема 8 – участь у семінарі – 2 бали; нанесення на контурну карту лікувально-оздоровчих та купально-пляжних курортів України – 5 балів. Загалом 7 балів.

Тема 9 – участь у семінарі – 2 бали.

Тема 10 – участь у семінарі – 2 бали.

Контрольна робота – 15 балів

Робота оцінюється в 15 балів. Оформлення, вступ, висновки, література, додатки - 2,5 бали (по 0,5), основна частина – 10 балів, по 5 балів за кожний розділ (повна характеристика – 5 балів, незначні недоробки – 4 бали, неповна характеристика – 3 бали, слаба характеристика – 2 бали, дуже слаба – 1 бал), презентація – 2,5 бали (кількість об'єктів – 0,5 бали, правильно підібраний матеріал – 0,5 бали, оформлення – 0,5 бали, доклад – 0,5 бали, відповіді на питання – 0,5 бали).

Залік – 40 балів.

Заліковий білет складається з 2 частин.

Частина 1 – 13 б. Умови виконання: вставити в текст пропущені слова. 13 б

Кожна правильну відповідь оцінюється в 0,5 бали.

Частина 2 – 27 балів. Умови виконання: Дати характеристику курортів за їх спеціалізацією. 27 балів. Кожна правильну відповідь оцінюється в 1 бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за дворівневим ступенем оцінювання
50 – 100	зараховано
1 – 49	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Барчуков И.С. Санаторно-курортное дело : учеб. пособие / И.С. Барчуков .— М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2012 .
2. Ветитнев А. М., Журавлева Л. Б. Курортное дело: учебное пособие / А. М. Ветитнев, Л. Б. Журавлева. – М.: КноРус, 2007. – 528 с.
3. Ветитнев А. М. Лечебный туризм / А. М. Ветитнев, А. С. Кусков. М.:ФОРУМ, 2010.— 592 с.
4. Ветитнев, Александр Михайлович. Лечебный туризм : [учеб. пособие по направлению подгот. 100201 "Туризм" и по специальности 100103 "Соц.-культур. сервис и туризм"] / А. М. Ветитнев, А. С. Кусков. - Москва : Форум, 2010. - 590 с.

5. Кусков, Алексей Сергеевич. Курортология и оздоровительный туризм : учеб. пособие / А. С. Кусков, О. В. Лысикова. - Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. - 317 с.
6. Курортное дело : организация, оздоровление, экология и безопасность: учебник / А. С. Кусков, А. В. Иванов, И. А. Яшков [и др.] ; под ред. А. В. Иванова. - Москва : Университетская книга, 2010 (Саратов). – 377.
7. Стафійчук В.І. Рекреація: навчальний посібник. / В.І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2006. – 264 с.
8. Сухарев, Евгений Евгеньевич. Курортное дело : учеб. пособие / Е. Е. Сухарев. — М.: Издательство «Омега-Л», 2009.
9. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навчальний посібник / Н.В.Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Допоміжна література

1. Полторанов В.В., Слуцкий С.Я. Здравницы профсоюзов СССР: справочник. / В.В. Полторанов, С.Я. Слуцкий – М.: Профиздат, 1986. – 704 с.
2. Справочник по санаторно-курортному отбору: справочник / под ред. В.М. Боголюбова – М., Медицина, 1986. – 526 с.
1. Шалковский И.Г. Профсоюзные здравницы Украины: справочник / И.Г. Шалковский, Т.Д. Голуб, Л.Т. Жарникова – К.: Здоровье, 1987. – 328 с.
4. Федунь О.В. Бальнеологічні ресурси Прикарпаття. – Львів: ВНТЛ, 1999.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Бабкин О.В. Специальные виды туризма./ О.В. Бабкін.- Ростов-на-Дону: Фенікс, 2008.- 252 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: tourlib.net/books_tourism/babkin07.htm
2. Курорти та санаторії України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>
3. Мальська М.П., Антонюк Н.В. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк - К., 2008. — 661 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/.../turizm/likuvalno-ozdorovchiy_tur..
4. Набедрик В. А. География лечебного туризма в Европе (Модели развития и трансформационные процессы): – автореф. дис. ... канд. геогр. Наук. – М., 2005. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dissercat.com/content/geografiya-lechebnogo-turizma-v-evrope-modeli-razvitiya-i-transformatsionnye-protsessy>
5. Статистика послуг та соціальних програм – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.ukrstat.org/uk/druk/katalog/kat_u/publposl_u.htm

4. Офіційний сайт Державного агентства України з туризму та курортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http :/www. tourism.gov.ua](http://www.tourism.gov.ua)
5. Сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Сайт готелів та санаторіїв України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uahotels.info/>
7. Статистичний бюлетень України за 2017 рік [Електронний ресурс]. . – Туристична діяльність в Україні – Київ: Державна служба статистики України, 2018. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Рейтинги санаториев Украины [Електронний ресурс] . – Режим доступу: naftusia.com

11. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3777>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Санаторно-курортна справа», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3777> .